

Fjernelse af bryst og lymfeknuder i armhulen

Dette er en information til dig og dine pårørende om den operation, som du skal have foretaget, da du har en kræftknode i brystet, hvorfra der er fundet tegn på spredning til lymfeknuderne i armhulen. Derfor har du i samråd med lægen besluttet at få fjernet brystet og lymfeknuderne i armhulen. Operationen kaldes også en mastektomi med aksildissektion.

Sådan foregår operationen

Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop i håndryggen, som giver dig væske. Du bliver også tilkoblet overvågningsudstyr. Under operationen fjerner lægen dit bryst og lymfeknuderne i armhulen. Efter operationen har du et sår, som er dækket af plaster.

Hvis lægen finder det nødvendigt, vil der blive lagt et dræn (en tynd plastikslange) ved såret for at lede overskydende blod og sårvæske væk. Drænet fjernes dagen efter. Det bortopererede bryst og lymfeknuderne bliver efterfølgende undersøgt grundigt.

Selve operationen varer 2-3 timer. Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret, indtil du udskrives til dagafsnittet.

Sådan forbereder du dig

Mød fastende

Du skal faste, før du skal bedøves. Følg disse regler, medmindre du har fået andet at vide af lægen:

- **Stop med at spise 6 timer før.** Det gælder al mad.
- **Stop med at drikke 2 timer før.** Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Klare væsker kan være: vand, saftvand, te, kaffe, juice uden frugtkød. Væsken må gerne indeholde sukker. Din krop kan bruge energien, så du har det godt.
- **Put intet i munden fra 2 timer før.** Lad være at tygge tyggegummi, spise pastiller eller andet, der stimulerer dannelsen af spyt.
- **Du må tage medicin som aftalt med anæstesi-lægen.** Er du i tvivl, så lad være at tage medicinen, men medbring den.
- **Særligt for børn og unge under 18 år.** Følg reglerne ovenfor. Du må drikke klare væsker indtil 1 time før.

Er du i tvivl, så kontakt os. Det er vigtigt for din sikkerhed under bedøvelsen, at du følger reglerne. Du kan se en video om fastereglerner her:

<https://video.RN.dk/sadan-faster-du-for-en-operation>

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din hudns naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, piercinger, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Brillen, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden du bedøves.
- **Kontaktlinser.** Du må ikke have kontaktlinser på under operationen.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Tag også renvasket tøj på. Undlad også at smøre dig ind i fed creme, da det gør det vanskeligt at desinficere dig inden operationen. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Fjern hår i operationsområdet

2 dage før operationen skal du fjerne hår i armhulen. Undlad at bruge en skraber, da denne kan efterlade små rifter i huden og derved øge risikoen for infektion. Barber dig derfor med en barbermaskine eller trimmer. Hvis du ikke selv har mulighed for at barbere dig, vil vi hjælpe på operationsdagen.

Tag medicin som aftalt på forberedelsesdagen

Hvis du er vant til at tage medicin om morgenen, er det narkoselægen, der bestemmer, hvad du eventuelt skal tage på operationsdagen.

Tag imod smertestillende før operationen

Vi giver dig en eller flere tabletter, som du må skylle ned med vand. Tabletterne er oftest langtidsvirkende smertestillende, der optages under operationen og som virker efter operationen.

Efter operationen

Risiko for blødning

De første timer efter operationen er der en lille risiko for, at der kan opstå blødning i såret. Sker det, kan det blive nødvendigt at stoppe blødningen ved en ny, mindre operation. Denne blødning kan farve huden omkring såret blå. Den blå farve forsvinder af sig selv efter 2-3 uger.

Hurtigt ud af sengen

Det er vigtigt, at du kommer i gang med at bevæge dig efter operationen. Det mindsker risikoen for komplikationer. Du skal derfor forvente, at vi allerede få timer efter operationen beder dig om at komme ud af sengen og gå omkring. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug for.

Fysioterapi

Efter en brystoperation kan muskler og sener på brystvæggen og omkring skulderleddet blive stramme og midlertidigt svækkede.

I dit behandlingsforløb kommer du derfor til at tale med en fysioterapeut, der vejleder dig i forebyggende øvelser.

Udskrivelse

Du bliver udskrevet samme dag af en sygeplejerske.

Aftal at blive hentet af en pårørende

Du må ikke selv køre bil det første døgn efter, at du har været bedøvet. Sørg derfor for at have en pårørende til at køre dig hjem, hvis du udskrives samme dag.

Det kan være en god idé, at din pårørende er hos dig de første 24 timer efter operationen, for at holde øje med eventuelle eftervirkninger fra operationen eller narkosen.

Når du kommer hjem

Fjern forbindingen

Du skal fjerne forbindingen over såret 24 timer efter operationen. Hvis du under det hvide plaster har brune plaster-strips, skal disse blive siddende alt efter aftale med sygeplejersken.

Vær opmærksom på infektion

Får du rødme, varme, smerte eller feber, kan det være tegn på betændelse ved operationssåret, og du skal behandles. Kontakt os, hvis du oplever tegn på infektion. Uden for vores åbningstid bedes du kontakte Lægevagten.

Undgå karbad, svømmehal og havbad

Du må tage brusebad fra dagen efter operationen. For at mindske risikoen for infektion fraråder vi dig at tage karbad, gå i svømmehal og bade i havet de første 2-3 uger efter operationen.

Sygemeld dig

Du må forvente at være sygemeldt i en periode efter operationen. Hvor længe du skal være sygemeldt, afhænger af dit fysiske og psykiske helbred. Tal med lægen om netop dit behov.

Undlad at ryge

Nikotin får blodkarrene til at trække sig sammen, hvorved der ikke kommer nok ilt til det område, hvor du er opereret. Det nedsætter sårets heling og øger risikoen for infektion. Vi anbefaler derfor, at du undlader at ryge og undlader at bruge nikotinholdige præparater i 8 uger efter operationen. Dette gælder også e-cigaretter uden nikotin.

Forvent dannelse af sårvæske

Når bryst og lymfeknuder er fjernet, er der en indvendig sårflade, som danner sårvæske. Sårvæsken kaldes også serom. De fleste patienter danner fortsat serom efter operationen. Det kan ophobe sig under såret, og kan vise sig som hævelse og spænding i huden.

Bliver du generet af serom, kan du få det tømt ud gennem en kanyle. Du kan som regel ikke mærke stikket, da du i nogen tid efter operationen vil være følelsesløs i området omkring såret. Det kan være nødvendigt at få tømt serom flere gange med nogle dages mellemrum. Kontakt os per telefon, helst mellem klokken 8.00 og 9.00 på hverdage, hvis du har behov for at få tømt serom.

Seromdannelse er helt normalt efter den operation, du har gennemgået, og har intet med kræftsygdommen at gøre.

Tal eventuelt med patientforening

Du har mulighed for at tale med en kvinde, der tidligere er brystopereret. Kvinden kommer fra patientforeningen Dansk brystkræft Organisation (DBO), der er organiseret under Kræftens Bekæmpelse. Hun kender de eventuelle problemer, som sygdommen og behandlingen kan medføre. Du kan læse mere om DBO på deres hjemmeside <https://brystkraeft.dk>

Kontrol

Samtale efter operationen

Cirka 10-14 dage efter operationen vil du få svar på undersøgelsen af det bortopererede bryst og lymfeknuderne.

Efterbehandling og kontrol

Din efterbehandling og fremtidige kontroller varetages af Onkologisk Ambulatorium.

Brystprotese og rekonstruktion af brystet

Når dit bryst er blevet fjernet, får du et asymmetrisk udseende. For at gøre denne asymmetri mindre synlig får du tilbudt en brystprotese.

Brystprotese

Ud over at give dig et symmetrisk udseende har protesen også betydning for din balance i kroppen og din kropsholdning. Vi vil vise dig forskellige typer af brystproteser. Nogle er selvsiddende, mens andre sættes ind i en bh.

Inden operationen vil du blive tilbudt en bh med en midlertidig brystprotese. Når du efterfølgende har fået svar på din operation, vil vi tale med dig om evt. mulighed for anden protese.

Rekonstruktion af brystet

En del kvinder, der har fået fjernet et bryst, har mulighed for senere at få rekonstrueret brystet. Almindeligvis kan rekonstruktionen påbegyndes 1 år efter, at brystet er blevet fjernet.

Rekonstruktion af et bryst kan udføres på forskellige måder. Du kan tale med lægen om dine muligheder. Hvis du ønsker at få rekonstrueret dit bryst, kan du blive henvist til Plastikkirurgisk Afdeling af lægerne i Onkologisk Ambulatorium eller din praktiserende læge.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Plastik- og Mammakirurgisk Afdeling

Tlf. 97 66 06 24

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 7.00 – 10.00 og 13.00